ANUL XXV.—No. 58.—Joui 1 Martie 1907.—

5 bani în România.—10 bani în străinătate

ABONAMENTE
ROMANIA: STRĂINĂTATE
L. 4.65 3 luni 10 lei
„ 9.15 6 luni 20 „
„ 18. Un an 40 „
Abonații primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
Pag. III Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserții și reclame 1.25 linia

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucuresci —

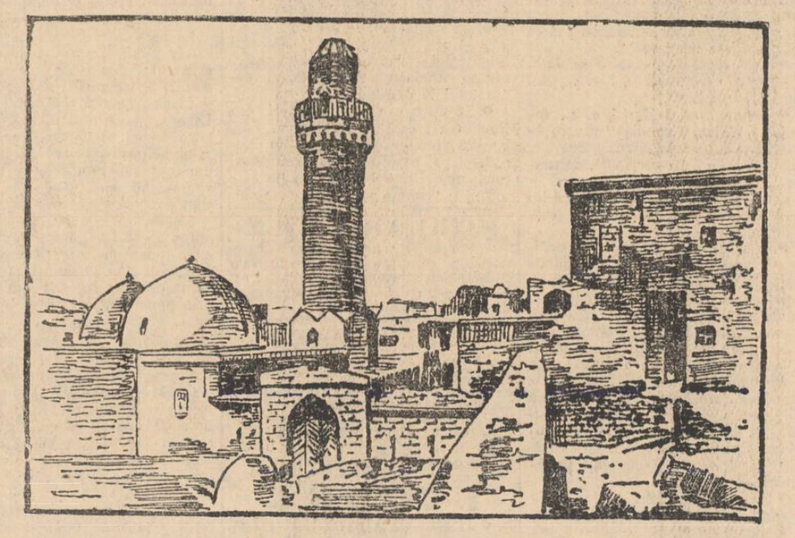

Fostul palat de justiție al chanilor din Baku.—(Vezi explicația)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Miercuri, 28 Februarie. — Cuviosul Vasile

Catolic

Miercuri, 13 Martie.—Eufrasiu

Soarele răsare 6.34; apune 6.17

București, 28 Februarie.

EXPLOZIILE CAZANELOR DE ABURI

Articolul nostru de zilele trecute, motivat de desele explozii ale cazanelor de aburi, ne-a atras o sumă de scrisori de la cititori ai ziarului nostru din diferite puncte ale țarei, scrisori în cari se arată starea de lucruri de astă-zi.

Nu avem putința de a controla afirmațiunile ce se fac în aceste scrisori.

Vom semnala totuși atențiunii celor în drept câte-va puncte, asupra cărora plângerile și reclamațiile concordă, de și pornesc din diferite puncte ale țării.

Așa, ni se denunță că se întrebuințează mult cazane vechi, cari de și în aparență sunt bune, dar, fiind uzate, nu mai au puterea de rezistență necesară.

Un alt punct asupra căruia concordă denunțurile, e că unii proprietari de uzine și ateliere iau în serviciul lor, pentru conducerea cazanelor, oameni cari nu sunt destul de pregătiți, fiind-că acestora li se plătesc salarii de 60—80 lei lunar, în loc de 120 până la 150 lei cât ar trebui să plătească unor mecanici buni. Economie rău înțeleasă, căci pagubele ce produc exploziile sunt foarte mari, plus că ucid și schilodesc oameni.

Intr'o interesantă comunicare ce ne trimete d. M. I. Drăgănescu, conductor de lucrări din Giurgiu—și pe care o vom publica de îndată ce vom dispune de loc—se semnalează o altă lipsă.

După fabricațiune, cazanele se încearcă la rece cu pompa hidraulică, ca să se vadă ce presiune în atmosfere pot suporta; apoi, lăsându-se un coeficient de siguranță, comisia de verificare timbrează cazanele, imprimând pe timbru și numărul de atmosfere libere a fi utilizate în industrie: „ceea ce — zice d. Drăgănescu în comunicarea d-sale — „*nu prea am putut vedea pe la cazane*".

Mai sunt și alte lucruri ce ni se denunță; dar, cum am spus, relevăm numai punctele asupra cărora concordă spusele diverșilor noștri corespondenți.

In scurt, trei mari neajunsuri ar fi astă-zi, neajunsuri din cari provin exploziile:

1) Se întrebuințează multe cazane neverificate.

2) Se întrebuințează cazane vechi;

3) Mare parte din personalul cazanelor nu are pregătirea necesară.

Aceste neajunsuri se pot înlătura printr'un control serios din partea autorităților în drept și nu ne îndoim că se vor lua măsuri, atât în interesul lucrătorilor, a căror viață e amenințată, cât și în al patronilor, cari se expun la mari pagube și la grele răspunderi.

In legătură cu această chestiune, să amintim aci că un congres al mecanicilor e convocat pe ziua de 11 Martie în Capitală, după cum se poate vedea cu amănunte în corpul ziarului.

DIN ANGLIA

(Corespondență part. a ziarului «Universul»)

Londra, 25 Februarie

Reforma Camerei Lorzilor

In numărul de astă-zi, al ziarului „Nation" sub-secretarul de Stat al coloniilor, Churchill, face următoarea propunere pentru reforma Camerei lorzilor: Numai aceî pairi, ari vor fi chemați de coroană, să facă lucrări parlamentare în timpul sesiune Parlamentului, lingă ei să se alăture un nou element adică consilierii Coroanei (Privy Concillors).

Aceste numiri se vor face, în urma consiliului guvernului, și nu vor trece peste numărul de 250, și nici sub 150 persoane.

Churchil crede că prin aceasta Camera lorzilor va deveni o instituțiune națională, iar nu de partid.

Scopul principal pe care l-a duce Churchill în legătură cu această propunere este evitarea apelului către țară la ori-ce neînțelegere între Camera lorzilor și Camera comunelor.

A doua măsură este ca fie-care din aceste camere să poată fi distratâ.

Sub-locotenent și recrut

Un sub-locotenent dintr'o familie bună dispărut din Londra, care era căutat pretutindeni de câte-va săptămâni s'a găsit acum în Edinburg în persoana unui recrut în regimentul Seeforth, sub numele de Traser și dus la arest.

Sub-locotenentul Tyron, acesta este adevăratul său nume, a făcut schimb acum cât-va timp, cu consimțimintul superiorilor săi, cu un camarad transferat la India, veni la Londra pentru a-și complecta echipamentul, acolo descinse la hotel Metropol, seara se îmbrăcă și după ce mâncă se duse la Alhambra.

El se întoarse la orele 2 din noapte, se îmbrăcă cu un costum de călătorie și apoi plecă din nou. De atunci n'a mai fost văzut.

Abia după 14 zile s'a simțit disparița sa și acum începu goana.

Lumea 'și închipuia că a fost asasinat sau că este eroul unei aventuri amoroase. Politia era batjocurită din causă că nu poate da de urma dispărutului sub-locotenent.

Acum, după cum am spus, a fost găsit ca recrut la Edimburg.

Meeting feminin

Intr'un meeting ținut de partizanii dreptului electoral feminin, în care au vorbit aproape numai bărbați, s'a jubilat foarte mult asupra „atitudinei lașe a Camerei comunelor" care dă femeilor mână liberă, de a protesta în voe. După o parlamentare de trei ore s'a hotărât a se face o mare manifestațiune, la 3 Martie, în contra Camerei comunelor.

West.

CHESTIA APEI

O anchetă a noastră

O ordonanță

Toată lumea a citit cu o oare-care neliniște, ordonanța consiliului de higienă a Capitalei, afișată acum două zile pe zidurile Capitalei, și prin care cetățenii sunt invitați ca mai înainte de a consuma apă de băut, s'o fiarbă bine.

Asemenea ordonanțe, s'au publicat adesea de către consiliul de higienă al Capitalei; modul de redactare însă a celei recente, printre rândurile căreia se putea citi strigătul de alarmă al însuși consiliului de higienă, pericolul mare ce amenință populațiunea Bucureșteană, ne-a determinat să întreprindem o anchetă personală, cu scopul de a complecta noi cele ce o ordonanță oficială nu poate conține și a deștepta astfel atențiunea atât păturei conducătoare cât și marei mulțimi; căci pericolul ce amenință populațiunea Capitalei, e foarte mare, cum va reeși din cele ce urmează.

O ședință importantă

Este vorba despre ultima ședință a consiliului de higienă, în care s'a hotărît publicarea cunoscutei ordonanțe.

Desbaterile acestei ședințe au fost cât se poate de interesante. Consiliul era complect și presida d. dr. Orleanu, medicul-șef al Capitalei.

D. dr. Vasilescu, șeful laboratorului comunal, anunță consiliului vestea neliniștitoare, că după cum dovedesc ultimele sale analize, apa de consum a început a se infecta de microbi, în mod foarte grav.

De unde de obiceiu, cm. c. de apă conținea 30—40 bacterii, în ultimul timp ele s'au înmulțit mereu de la 200, 400, 800, 1000 până la 3000 pe fie-care cm. cub!

Cauzele infectărei

Comunicarea aceasta alarmantă a d-lui dr. Vasilescu a produs o adâncă impresie asupra întregului consiliu.

D. dr. Vasilescu și-a exprimat bănuiala că înmulțirea în continuă și atât de mare a microbilor patogeni, pornește de la filtre.

Aceste filtre fiind în parte descoperite, contaminarea se face mai ușor. D-sa a cerut să se numească de urgență o comisiune care să studieze de aproape chestiunea.

D. dr. Tamasin a cerut de asemenea să se vază dacă infecțiunea nu s'a manifestat înainte de filtre, la satul Joița, de la filtrare, s'au chiar din filtre, de oare-ce apa de la Bragadiru este curată.

D. dr. Miron a propus, ca măsură preventivă, să se alimenteze Capitala, cel puțin pentru câte-va zile, cu apă numai de la Bragadiru, până să se poată da de focarul infecțiunei.

Pericolul febrei tifoide

A fost descris cu culori vii de către d. dr. Spineanu, care amintind starea precară în care se află populațiunea mărginașe a Capitalei, a demonstrat că pericolul unei epidemii, ar lua o întindere imposibil de combătut.

La primul desghet, febra tifoidă se poate foarte ușor manifesta, din cauza infecțiunei apei, și ea ar produce ravagii incalculabile.

In afară de baccilii febrei tifoide, cari s'a dovedit a fi mai numeroși, s'au descoperit numeroși baccili de alte boale contagioase

Consiliul în urma celor arătate a hotărît publicarea imediată a ordonanței cunoscute, și să atragă pe de altă parte serioasa atențiune a autorității comunale.

Ordonanță neputincioasă

De sigur că consiliul de igienă al Capitalei a procedat conform gravității cazului; măsuri mai întinse însă pentru prevenirea unei eventuale epidemii grave, sunt foarte greu de aplicat.

Mai întâiu filtrele actuale sunt insuficiente și foarte primitive, precum însuși consiliul de igienă a recunoscut.

Cel puțin încă 2 filtre sunt absolut necesare, pentru o bună și sigură funcționare, ceea-ce necesită și timp și cheltueli zadarnice, de oare-ce conform noului angajament al comunei, Capitala se va alimenta pe viitor cu apă de la Ulmi.

Pe de altă parte, prescripțiunile ordonanței comunale, de a se fierbe apa și în urmă să se consume, nu vor fi urmate de sigur de majoritatea populațiunei și de loc de cea sărac, care nu găsește lemne să se încălzească, necum pentru fiert apa de băut. Astfel pericolul rămâne, căci e de ajuns ca epidemia să se manifeste la câte-va puncte ale Capitalei și contaminarea va fi aproape imposibil de combătut.

Ce rămâne dar de făcut? Aceasta vom încerca a conclude din articolul viitor.

G. Caliga.

Congresul general al mecanicilor

Un comitet de mesceriași mecanici a luat hotărârea de a se ține în Capitală un congres general al mecanicilor agricoli și industriali.

Congresul se va ține Duminecă, 11 Martie a. c., în sala clubului central al mesceriașilor; el va începe la orele 8 dimineața și va ține până se vor sfîrși toate chestiunile la ordinea zilei.

Chestiunile ce se vor dezbate în acest congres sunt:

1) Măsurile de luat contra exploziilor cazanelor cu aburi; 2) scoaterea din funcțiune a mașinelor neresistente; 3) ridicarea salariilor anuale și cu sezonul; 4) formarea pe lângă corporații a unor case de împrumuturi mici, cu cotizații separate de ale corporațiilor; 5) luarea de măsuri spre a nu se mai elibera cu prea mare ușurință brevete și carnete și 6) diferite alte chestiuni ce se vor mai ivi.

La acest congres poate lua parte ori-ce mecanic din intreaga țară

Corporațiile mecanicilor sunt rugate a trămite câte doui delegați la acest congres.

După terminarea congresului se va ține un „mare meeting" în una din sălile din Capitală, în care se vor discuta mai multe chestiuni importante, printre care și: pentru ce nu se plătesc de bună voe cotizațiile către corporații.

In numele comitetului de inițiativă

Nicolae Petrescu

Mișcarea de la finanțe

Pe ziua de 1 Martie a. c., s'a făcut următoarea mișcare la serviciul exterior general al finanțelor:

D. Panait Petrescu, actual administrator financiar cl. I, a fost numit inspector financiar în locul d-lui Frederic Damé, demisionat.

D. G. Ionescu, actual administrator al sucursalei Creditului agricol, și G. A. Polidor, actual șef de secție, au fost numiți administratori financiari cl. III în locul d-lor P. Petrescu, înaintat, și Z. Pantazi, demisionat.

D. N. Dumitrescu, actual ad-tor financiar cl. II, a fost înaintat la cl. I, în locul vacant.

D. N. Lambru, actual ad-tor fin. cl. III, a fost înaintat la cl. II.

D. G. D. Gheorghiu, actual șef de secție cl. II, a fost înaintat la cl. I.

D-nii G. Diaca și R. Rătescu, actuali șefi de secție cl. III, au fost înaintați la cl. II.

D-nii Oreste Constantinescu, licențiat în drept și actual controlor șef și Toma Georgescu, diplomat al școalei de finance și actual controlor fiscal, au fost numiți șefi de secție cl. III, în locul d-lui G. A. Polidor înaintat, și al decedatului G. R. Popescu.

D. N. Comăneanu, actual șef de secție la ad-ția fin. Fălciu a fost transferat, după cerere, la Vlasca.

D. V. H. Niculescu, ad-tor financiar al jud. Tecuciu a fost transferat după cerere la Romanați.

D. Gr. I. Macri, absolvent a 5 cl. secundare, a fost numit impiegat auxiliar cl. III, în locul d-lui C. T Haris, lăsat în disponibilitate.

D. Ludovic Daus, controlor fiscal de județ cl. II-a, Const. Zaharia, impiegat în serviciul exterior al finanțelor, N. Steriu, impiegat în administrația centrală a ministeruluî de finanțe, și M. Moscu, lic. în drept, aû fost numiți: cel d'intâiu contr. fiscal de oraș în locul d-luî Toma Georgescu; cel de al douilea controlor fiscal de județ cl. II-a în locul d-luî L. Dauș; cel de al treilea controlor șef în locul d-luî Beste Constantinescu, înaintat; iar d. Moscu, controlor fiscal de județ în locul d-luî Drăgănescu, care nu s'a presintat la post.

O CUGETARE PE ZI

Un lingușitor e ca un servitor care nu e bun pentru nicî un stăpin.

PETKOW

asasinatul prim-ministru bulgar

Dimitrie Petcow s'a născut în Dobrogea în satul Baschioi din județul Tulcea la anul 1842.

Fiu de țăran din Dobrogea, Petcow a fost dat de părinții sei fraților Cidicow din Tulcea, cari aveau pe vremuri o băcănie acolo. In calitate de băiat în băcănie, Dimitrie Petcow a stat până s'aû început primele mișcări pentru liberarea Bulgarieî, mișcări cari aû luat naștere din Tulcea și Brăila.

Când a isbucnit războiul ruso-româno-turc, Petkow s'a înrolat ca voluntar și a luptat vitejește, distingându-se în luptele de la Șipca, unde a fost grav rănit și și-a pierdut un braț.

Mai târziu, intrând în viața politică, el a fost distins de Stambulov, șeful partiduluî liberal bulgar.

După asasinarea luî Stambulov, Petcov a luat șefia partiduluî, pe care a avut-o până acum.

† Dimitrie Petcow

In 1904 a intrat ca ministru de interne în cabinetul prezidat de Petrov, iar acum un an a fost însărcinat cu președinția consiliuluî.

După cum își amintesc cititorii noștri, Petcow a venit vara trecută în țară la noî spre a vizita pe părinții săi, cari locuesc în satul Baș-kioî din jud. Tulcea.

Inainte de a fi ministru, Petkow a fost timp de treî anî, sub guvernul luî Stambulow, primar al orașuluî Sofia, pe care l'a înfrumusețat. Așa în cât sub administrația sa înțeleaptă acest orășel turcesc a fost transformat în orașul modern de azî.

*

Agenția diplomatică bulgară din Capitală a primit erî de la guvernul seû o telegramă vestitoare de asasinarea primuluî-ministru Petkow.

Telegrama e foarte concisă și anunță în puține cuvinte tragicul eveniment, așa cum îl cunosc cititorii noștri, atribuindu-l unei resbunări personale.

Cercurile oficiale bulgăreștî exclud ipoteza unuî omor politic.

Ucigașul primuluî ministru a fost unul din conducătorii greveî de la căile ferate bulgare.

El a fost urmărît pentru faptele sale de rebeliune din ordinul asasinatuluî prim-ministru, care ținea interimatul ministeruluî lucrărilor publice.

Petkow, care se ridicase din sînul poporuluî, prin muncă și meritele sale, se bucura de marî simpatiî în toată Bulgaria. Așa în cât odiosul atentat al căruî victimă a fost e desaprobat de toțî bulgariî.

MISCAREA ȚARANILOR DIN MOLDOVA DE SUS

(Prin fir telegrafic de la coresp. nostru particular)

Iași, 27.—In privința agitațieî sătenilor din Bădeni, Ceplenița și Hodara, se răspândesc aci veștî grave și contradictorii. Mai toate sunt exagerate, și nu se pot confirma oficial.

Știrea mea de erî că se vor concentra rezervele și concediațiî se adeverește. Azî, în urma unuî ordin, toțî rezerviștiî aû fost încazarmați.

Asemenea aû fost încazarmați toțî concediațiî.

Această grabnică măsură a dat naștere la diferite versiunî în orașul nostru, toate neadevărate.

Adevărul asupra cauzelor concentrăreî este că trupele garnizoaneî Iași, fiind trimise în satele răsvrătite și orașul rămânând fără trupe, a fost nevoe de chemarea rezerveler. S'a mai luat această dispoziție spre a scădea numărul sătenilor răsculați, căcî aû fost încazarmați mare parte din eî.

Din ancheta pe care am făcut-o la diferite autorități și alte sorginți, rezultă că până în acest moment situația în satele răsvrătite nu s'a schimbat. Până acum nicî o ciocnire nu s'a semnalat. Țăranii urmează a staționa în grupurî marî în fața soldaților. Cererea lor e aceiași:

Să li se dea pământ cu 25 leî falcea și alungarea arendașilor streinî.

— Azî dimineață a trecut prin gara de aicî regimentul de roșiorî din Bârlad. Aû mai plecat din Iași 50 vinătorî. La ora 12 a avut loc o nouă conferință între șefiî autorităților militare și civile, luându-se diferite dispoziții pentru menținerea ordinel. Studenții din Iași în legătură cu mișcarea agrară aû lansat o convocare și un apel care sună astfel:

„Durerosă e privelișteа ce ne înfățișează o parte a Moldoveî prin mișcarea agrară ce frământă țărănimea sub îmboldul mizerieî. Marea masă a populațieî românești suferă. Să venim cu toțiî în ajutorul țăreî nimeî. Să le dăm sprijinul nostru c să nu ajungă la vărsărî de sânge să nu li se dea gloanțe.

„Nu uitați că marea majoritate a studenților sunt fiiî răsculaților".

Toți studenții sunt convocați l orele 8 seara, în sala soc. „Uniune generală", spre a discuta aceast mare chestie agrară. La această întrunire vor participa, se zice, și profesorî universitarî.

Studenții vor lansa un manifest către reprezentanții națiuneî și în special aî Iașuluî, spre a veni în ajutorul țărănimeî.

Azî, la sosirea rezerviștilor, un mare numer de studenți i-aû întâmpinat în str. Arculuî, sfătuindu-î a nu trage în țărani.

Tot azî s'a răspândit svonul că ar fi fost arestați unii instigatorî; autoritățile însă aû desmințit svonul.

Roman, 27.—Azî dimineață la orele 5, a plecat cu tren special la Târgu-Frumos, în urma unuî ordin primit, regimentul 14 infanterie, sub comanda colonelului Șendrea. De acolo regimentul se va îndrepta spre Hârlău.

ASASINAREA

marelui industriaș Haralambie Constandatos, din Giurgiu

(Prin telefon de la coresp. nostru particular)

Giurgiu, 27 Februarie

NOUI AMANUNTE

Azî noapte de asemenî d. jude instructor Stelian Bonea, procuror Marcovicî și substitutul Vlădescu—la poliție—aû făcut nouî cercetărî, pentru a stabilî dacă Zogravu a avut complicî.

El însă susține cu tărie că nu l-a ajutat nimenî la comiterea faptuluî.

Temistocli Stabacu, din Giurgiu, care fusese arestat în primul moment ca complice, împreună cu Manolache Hagi Birea, a fost pus în libertate de aseară; Hagi Birea e încă arestat.

Azî nu s'a mai făcut nicî o anchetă. D. substitut Vlădescu cu care am vorbit de dimineață la poliție mi-a comunicat că criminalul n'a avut complicî.

Și azî am văzut pe criminal. El este mult slăbit și are încă lanțurî de mâinî. A cerut un medic pentru a'l examina de oare-ce zice că e suferind. D. substitut Vlădescu i-a comunicat că după amiază un medic îl va vizita.

Azî multă lume, curioasă de a vedea cadavrul, a fost la biserica greacă, unde se găsește expus de aseară. Buna ordine e păzită de mai mulțî sergenți de poliție.

S'aû depus coroane din partea soției sale, Athina, a fraților Antoni și Iani Constandatos și a Ighdenieî, soția celuî d'intâi, apoi din partea d-luî Moritz și Amalia Grimberg, Maria și Al. Luzis, Atanasios și Gavril, nepoți; Anton și Elena Polatos, Ilie și Maria Tetanes, Nicolaus Atanasulis, Bronislav și Theresa Lindner, P. G. Parizianu, avocatul victimeî și deputat cu panglicî cu tricolorul român, Constantin Benetatos, „Mădecarii greci", Theologus și Atina Zografu, Epitropia bisericeî grecești, Gherasimos și Lambros Frangiscatos. Intrarea bisericeî grecești e cernită de asemenea și candelambrele din biserică și jețul de epitrop ce defunctul îl avea în biserică.

Haralambie Constandatos era în etate de 34 anî și cavaler al ordinuluî „Coroana României".

Azî după amiază s'a făcut înmormântarea.

Succesul «Universului»

„Universul" aparut azî cu ilustrațiile ce reprezintă pe criminalul Mihalachi Nicola Zogravu și victima H. Constandatos a avut din nou un mare succes.

Foile aû fost smulse din mâinile vînzătorilor.

Toțî aû admirat serviciul de reportaj al „Universuluî", rapiditatea lucrărilor și cheltuelile colosale ce face pentru a corespunde marilor ziare din străinătate.

Șahim.

FOSTUL PALAT DE JUSTIȚIE al chanilor din Baku

Vezi ilustrația

Orașul Baku din Transcaucasia, situat lângă lacul Caspic, a fost bintuit multă vreme de rescoale. Acest oraș care are astă-zi 780.000 locuitori, a fost cucerit de la Persi de către Rușî la 1806.

Ilustrația noastră de azî reprezintă o vedere a palatuluî de justiție al vechilor chanî persienî cari stăpâneaû în orașul Baku.

Asasinarea primului ministru Petkow

(Telegramele Agenției Române)

Declarații ale atentatorului

Sofia, 27.—Asasinul primuluî ministru Petkow a depus că nu are complicî și că a comis atentatul pentru a libera pe bulgarî.

Consiliul de miniștri a ordonat întinse măsurî militare în Sofia și în provincie.

(Amănunte telegrafice de la coresp. nostru particular)

Doliul Sobranieî.-Viitorul prim-ministru

Sofia, 27 Februarie.

Ședința de azî a Sobranieî a fost ridicată în semn de doliu, până mâine, când se va face înmormântarea primuluî ministru Petkow. Ministrul Ghenadiew a declarat că toțî miniștrî vor persista ca un singur om, pe calea indicată de Petkow.

Se afirmă că la reîntoarcerea principeluî Ferdinand, ministru președinte va fi numit generalul Racio Petrow, fost prim-ministru.

Părerî asupra asasinatuluî

Asasinarea primuluî-ministru Petrow s'a săvârșit în răstimpul în care nu apar ziare. Toate ziarele de seară aparuseră, iar aicî nu există ziare cari apar dimineața, ast-fel în cât cetățenii vor lua poziținea numai astă-seară prin intermediul ziarelor diferitelor partide.

Eu personal n'am observat până acum nicî o neliniște deosebită. In masele marî ale poporuluî am observat o liniște chiar nepotrivită cu împrejurările, nu însă liniștea înaintea uneî furunî, saû trebue să mă înșel foarte mult.

Cercurile politice nu esită a'și manifesta oroarea față de acest asasinat.

Asasinarea luî Petkow însă n'a prea surprins pe niminî dintre aceia cari cunosc relele încâlcite ale politiceî bulgare, în care joacă rol și anumite imponderabilii, cari nu sunt înțelese în Europa apusană și de obiceiû se petrec evenimente precipitate, ca și în cazul actual.

Cercurile politice serioase privesc în aceasta garanția că Bulgaria este în pragul unor zile fericite, de-oare-ce se presupune că odată pentru tot-d'auna va înceta politica de represiune. Poporul bulgar voește să fie guvernat în spirit liberal.

Cu Petkow a dispărut un bărbat energic, care poate este ultima victimă a unor politicianî fără scrupule, cari aû îndemnat pe bărbații de Stat bulgarî, parveniți, la maniere de satrapî.

Petkow a fost fiû de țăran, care a ajuns de la copist până la șef de partid și ministru președinte. El însuși fiind om din popor n'a înțeles aspirațiunile poporuluî; cu el însă, nu dispare un bărbat politic mediocru.

Interview cu Iocot. Constantinow

Viena, 27 Februarie.

Corespondentul din Sofia al luî „Neue Freie Presse" a intervievat pe locotenentul Constantinow, care a urmărit pe atentator și l-a lovit cu sabia la mână, făcându-l să scape revolverul.

Locotenentul a spus:

— Mă duceam să mă plimb în grădina Boris, când am văzut venind în spre mine pe cel patru miniștri.

Tocmaî când mă pregăteam să salut militărește pe ministrul de războiû, răsunară de pe trotuarul opus loviturile de revolver; după primele focurî, treî indivizî o luară la fugă și un al patrulea rămase singur. M'am repezit la dînsul și dându-î o lovitură de sabie peste mână 'l dezarmaiû. El fugi și se refugie în curtea uneî case vecine, unde făcuî să fie arestat de poliție.

M'am întors imediat la locul atentatuluî, unde încă era Petkow. Il văzuî că se clătina; încercaiû să-l susțin, dar căzu la pământ, murmurând ceva.

Presa vienezâ și atentatul

Viena, 27 Februarie.

„Fremdenblatt" comentând asasinatul, spune:

„Groaznica știre va pricinui adânc regret pretutindeni unde se urmărea cu atențiune opera bărbatuluî de stat.

„Cu Dimitrie Petkow, priucipele Ferdinand pierde pe credinciosul luî susținător, iar patria o capacitate activă și energică, un talent organizator pus în serviciul desvoltăreî politice și morale a Bulgarieî".

„Neues Wiener Tagblatt" scrie:

„Angentul diplomatic al Bulgarieî de aci a aflat știrea crimeî numaî de la ziariștiî cari se duseseră la dînsul după informațiî mai precise.

„Domnul Sarafow se afla la prânz cu familia. Venind un ziarist îl întrebă de motivele crimeî.

— Ce crimă? întrebă Sarafow.

„Când află de atentat, îngălbeni; soția luî isbucni în lacrămî și căzu aproape leșinată.

„Sarafow, ca nebun, cutreera odaia strigând:

— E neauzit; nu se poate; trebue să fie o greșală.

Viena, 27 Februarie..

Ziarul „Neue Freie Presse", comentând asasinatul luî Petcov, zice că acest fapt sângeros amintește groaznica noapte de Iulie de acum doui-spre-zece anî, când Stambulov, amicul luî Petcow, a fost asasinat.

Ziarul observă apoi că din știrile sosite până acum nu se știe dacă singerosul eveniment e datorit unor motive politice saû personală.

Este sigur totuși că energia cu care Petkow își exercita sarcina, limbagiul violent ce întrebuința față de adversariî sei, i-aû procurat mulțî dușmanî.

„Neue Freie Presse" amintește apoi recentele demonstrațiî de la Sofia și dezordinile studențești cari, față de această crimă, nu pot fi tăcute.

Ziarul vorbește de cumintea politică a cabinetuluî Petkow, care a știut să aducă Poarta de partea sa contra Patriarhieî, care a voit să-și asigure bună-voința celor două puterî ale acorduluî austro-rus, care a consolidat condițiunile interne ale Bulgarieî, făcând-o un element de stabilitate în Bulcani.

Ziarul închee exprimându-și speranța că asasinarea luî Petkow nu va schimba îndrumarea politică a Bulgarieî.

O declarație a defunctuluî prim-ministru

Sofia, 27 Februarie.

Acum se reamintește faptul că Petkow, a declarat înainte cu câte-va sêp âmaû într'o ședință a Sobranieî, că luî îî este tot una, orî că moare în stradă saû pe așternutul alb din camera de culcare.

Instrucția asasinatuluî. — Nouî arestărî. — Declarațiile atentatorului

Astă-noapte aû avut loc câte-va interogatorii ale atentatoruluî, despre care se spune că ar fi făcut nouî declarații contrazicătoare, cari totuși aû stârnit bănuiala că ar fi având complicî, intru cât s'a constatat că asasinul ar fi comunicat planurile sale câtor-va tinerî.

Din causa aceasta s'aû făcut câte-va arestărî. Intre altiî a fost arestat și direc orul ziaruluî ultra-opositional „Balkanska Tribuna".

Atentatorul a declarat că el nu este în contra ordineî civile, ba simpatisează chiar cu partidul național. Se pare că el a vizat pe toțî miniștriî, pentru ca, după cum s'a exprimat, să provoace evenimente însemnate. Atentatorul neagă că ar fi major, pentru ca ast-fel să scape de pedeapsa cu moarte.

Telegrama prințuluî Ferdinand către Stanciov. Noul șef al partiduluî liberal.-Declarațiunile șefilor partidelor

Sofia, 27 Februarie.

Principele Ferdinand a adresat de la Paris o telegramă de condoleanță primuluî ministru interimar, în care laudă pe Petkow ca pe cel mai bun fiû al Bulgarieî.

După ședința de erî a Sobranieî, majoritatea guvernamentală a ținut o ședință la club, în care ministrul Ghenadiew a fost ales șef al partiduluî liberal.

Ghenadiew în vârstă cam de vre-o 40 anî, este un strălucit orator, foarte inteligent și energic; luî i se prezice un mare viitor. El a studiat la Bruxelles unde și-a luat doctoratul în drept.

Toți șefiî de partid aû declarat în interviewurî că asasinatul este vrednic de oroare, și că împărtășesc două puncte de vedere: eî fac o deosebire între asasinatul din războinare și asasinatul politic, care pentru eî nu s'a dovedit încă. Cel d'intâiû nu va avea nicî o urmare pentru situațiunea generală; dacă este vorba de un asasinat politic, atunci acesta ar putea să discrediteze Bulgaria saû să aibă consecințe serioase.

UN PROVERB PE ZI

Comerț fără inteligență, banî aruncați în vînt.

† Casimir Perier, fost președinte al Republicei

Moartea luî Casimir Périer

Paris, 27. — *Casimir Périer, fostul președinte al republicei franceze, a murit astă noapte.*

Casimir Perier s'a născut la 1847. A fost în mai multe rânduri ministru și prim-ministru, și președinte al Camerei deputaților.

După asasinarea luî Sadi Carnot, a fost ales președinte al republicei franceze, în ziua de 14 Iunie 1894. După douî anî și-a dat demisiunea, din motive politice.

Defunctul era nepot al celebruluî ministru Casimir Perier pe timpul regeluî Ludovic Filip. Tatăl seû a fost de asemenî un mare bărbat de Stat.

Casimir Perier lasă în urma sa o avere de peste 60 milioane de franci.

Experiențe cu Galalita

In salinele de la Slănic-Prahova s'aû făcut experiențe cu explosivul românesc „Galalita", comparative cu dinamita.

Experiențele aû fost făcute de d. maior C. G. Demetriade din geniû, unul din inventatorî, în presența d-luî inginer Lucaci, directorul salinelor și d. inginer Tacu, inspector.

Din aceste experiențe s'a constatat cu prisosință superioritatea galaliteî față de dinamită, căcî pe lângă siguranța și ușurința manipulăreî, galalita a produs prin explozie un debit de sare în blocurî micî, așa cum se cere în comerciû, pe când explozia dinamiteî debitează sarea în blocurî marî, cari trebuesc apoî sparte și mărunțite.

ȘTIRI DIN STREINATATE

— Prin poștă —

∴ Ministrul de comerț al Bulgarieî plănuește aranjarea uneî expoziții internaționale la Sofia în anul 1912, când prințul Ferdinand al Bulgarieî împlinește 25 anî de domnie. Pentru acest scop deja începând din anul viitor se vor prevede două milioane în budgetul statului.

∴ Din Sofia ni se scrie cu data de 25 Februarie: De un an se observă o intrare mai mare a capitaluluî străin. Acest capital provine în cea mai mare parte din treî isvoare: Banque Balcanique (fondațiune austriacă), Banque generale de Bulgarie, (înființată de Banque de Paris și de banca comercială ungară din Budapesta) și Banque de credit (fondațiune germană). Banque balcanique a plasat în Bulgaria 12 milioane franci, Banque generale 6 milioane și Banca de credit 3 milioane și jum. Cele d'intâiû douĕ bănci plătesc o dividendă de 5 la sută.

∴ Președintele republicei franceze, Falliéres, a instituit o comisiune însărcinată cu publicarea documentelor asupra războiuluî franco-german, de la 1870—71.

∴ Curtea cu juraț din Bayreuth (Germania) a condamnat la moarte pe institutorul Müller, care a săvârșit treî asasinate groaznice.

∴ In curtea închisoreî din Rachen a fost executat prin decapitare individul Schilly, care a fost condamnat la moarte fiind-că a asasinat pe gardistul Jungsikel.

∴ Tribunalul din Düsseldorf a condamnat la 2 anî jumătate închisoare pe comerciantul voiajor Wagner, din Viena, care a furat din muzeul istoric monede de aur și argint în valoare de 4000 mărci.

∴ Din Petersburg se anunță că preotul Eliodor, redactorul ziaruluî publicat de mănăstirea din Kiew și cunoscut pentru articolele luî atâțătoare, scrisese, după cum se știe, un foarte violent articol contra contelui Witte, pentru care invoca spânzurătoarea. Articolul a fost supus de președintele Dumeî, Golovin, S-tului Sinod, care a destituit imediat pe preot.

∴ Lângă gara Hegenburg (Germania) a deraiat un tren. Mecanicul și fochistul aû fost omoriț. Un factor postal a fost ușor rănit. Alte persoane n'aû fost atinse.

∴ In localitatea Bekrath (Germania) s'a spânzurat o mireasă tocmaî în momentul când sosise mirele eî, pentru ca să se ducă la oficiul stării civile.

CORPURILE LEGIUITOARE

CAMERA

Ședința de la 27 Februarie

Ședința se deschide la orele 2.40 m. sub președinția d-luî Cantacuzino-Pascanu.

Prezenți 98 d-nî deputați.

Pe banca ministerială se află d ministru Take Ionescu.

D. președinte anunță moartea luî Vasile Vlădoianu, deputat de Iași.

Oratorul aduce elogiî defunctuluî și exprimă condoleanțele Camerei mult îndurerateî familiî.

Declară vacant scaunul col. I de Cameră din Iași.

Camera trece în secții. La orele 3 40 m. ședința se deschide.

D. președinte arată dorința ca parlamentul să exprime condoleanțe guvernuluî bulgar pentru omorirea primuluî ministru și rănirea unuî alt ministru, victime ale unuî odios atentat.

D. ministru I. Lahovary anunță că guvernul ia parte la aceste condoleanțe. Anunță că a și trimis o telegramă nouluî ministru bulgar, exprimând condoleanțele guvernului.

D. ministru C. Disescu depune proectul de lege pentru asigurarea proprietățeî literare.

D. Bibescu roagă guvernul să numească un șef de poliție la Focșani, spre a face să înceteze actuala stare îngrijorată.

D. Aurel Iliescu cere a se recunoaște persoană morală o soc. comercială din Oltenița.

D. președinte al consiliuluî depune proectul de lege pentru autorizarea orașuluî Constanța de a contracta un împrumut de 4 milioane și un credit de 4.000 leî.

D. dr. Rădulescu vorbește despre dezastrele pricinuite de societatea forestieră „Argeșul" care refuză a plăti munca sătenilor, după ce-i exploatează într'un mod neuman și îi expune adesea la moarte sigură. Depune plângerile locuitorilor și mai multe fotografii, reprezentând vederi din instalațiile societății.

D. ministru I. Lahovari depune proiectul convențiunei comerciale cu Italia cerând urgența, care se admite.

Se intră în ordinea zilei, reluându-se în discuție legea corpuluî advocaților.

Comitetul delegaților intră în deliberare spre a se pronunța asupra amendamentelor propuse la articolele rămase în suspensie din ședința trecută.

Până la pronunțarea comitetuluî, se votează proectul pentru modificarea unuî articol din legea comptabilității generale, proectul prin care venitul produs din baterea noulor monede se varsă la fondul pentru deschideri de credite extraordinare.

La orele 4.10 m. ședința se suspendă.

La redeschidere, orele 4.20, ședința se ridică.

SENATUL

Ședința de la 27 Februarie

Ședința se deschide la orele 2 și 45 m. sub președinția d-luî N. Economu, vice-președinte.

Prezenți 84 d-nî senatorî.

Pe banca ministerială d-niî general Manu și C. Istrati.

D. Gr. Tocilescu, raportor, dă citire proectuluî pentru modificarea circumscripțiunilor comunale rurale și a cercurilor din județul Constanța.

In discuția generală a proectuluî, d. dr. Severeanu propune să se schimbe denumirile turcești ale celor mai multe localități din Dobrogea. In acest scop ar trebui să se numească o comisiune care să dea nume românești acelor localități de pe pământul românesc.

D. Gr. Tocilescu spune că în adevĕr comitetul delegaților s'a ocupat de această chesti